

**COMISIA NAȚIONALĂ
A PIEȚEI FINANCIARE**

HOTĂRÎRE

**cu privire la aprobarea Regulamentului privind
rezervele tehnice de asigurare**

nr. 1/5 din 11.01.2011

(în vigoare 01.04.2011)

Monitorul Oficial nr.37-38 art.205 din 11.03.2011

* * *

În vederea executării prevederilor art.31 alin.(2) lit.e), art.34 alin.(8) din [Legea nr.407-XVI din 21.12.2006](#) "Cu privire la asigurări" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213), în temeiul prevederilor art.1 alin.(1), art.8 lit.b), art.21 alin.(1), art.22 alin.(1) și alin.(2) din [Legea nr.192-XIV din 12.11.1998](#) "Privind Comisia Națională a Pieței Financiare" (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126 BIS), Comisia Națională a Pieței Financiare

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind rezervele tehnice de asigurare, conform anexei nr.1.
2. Se abrogă unele acte normative ale Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii, conform anexei nr.2.
3. În [Hotărîrea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii nr.17 din 28.02.2005](#) "Cu privire la modificarea și abrogarea unor acte normative ale Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.42-45, art.143) punctul 1 se exclude.
4. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data de 1 aprilie 2011.

**VICEPREȘEDINTELE COMISIEI
NAȚIONALE A PIEȚEI FINANCIARE**

Aurica DOINA

Chișinău, 11 ianuarie 2011.

Nr.1/5.

Anexa nr.1
la Hotărîrea Comisiei Naționale
a Pieței Financiare
nr.1/5 din 11 ianuarie 2011

**REGULAMENTUL
privind rezervele tehnice de asigurare**

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**

1. Prezentul Regulament stabilește modul de formare a rezervelor tehnice pentru asigurările generale și de viață.
2. În dependență de contextul prevederilor, termenii "asigurare" și "asigurător" din

prezentul Regulament se referă la entitățile care desfășoară activități de asigurare și/sau reasigurare.

3. Asigurătorul formează și menține suficiente rezerve tehnice, valoarea cărora trebuie să-i permită, în orice moment, să-și onoreze obligațiile ce rezultă din contractele de asigurare. Calcularea rezervelor tehnice se realizează prudențial, fiabil și obiectiv, reieșind din riscul de subscriere, conform abordării realiste.

[Pct.3 completat prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

4. Metodele de evaluare și determinare a rezervelor tehnice adoptate de asigurător trebuie să fie aceleași pe tot parcursul anului financiar, precum și de la un an financiar la altul, cu excepția cazurilor prevăzute la pct.5 și pct.6.

5. În condițiile în care metodele descrise de prezentul Regulament nu pot fi aplicate în scopul obținerii valorii corecte a rezervelor tehnice, asigurătorul poate folosi, prin aprobarea prealabilă de către Autoritatea de supraveghere, și alte metode de calculare a rezervelor tehnice, dacă aceste metode sînt argumentate prin opinia unui actuar. Opinia actuarului trebuie să conțină argumentele că aplicarea acestor metode nu sînt în contradicție cu prevederile legale în vigoare și principiile actuariale, precum și descrierea influenței aplicării acestor metode asupra poziției și performanțelor financiare ale asigurătorului. Opinia actuarului privind aplicarea altor metode se înscrie în nota de argumentare, care se anexează la Regulamentul intern al asigurătorului.

6. Mărimea rezervelor tehnice constituite și menținute de către asigurător nu poate fi mai mică decît mărimea obținută prin calculul acestor rezerve potrivit metodelor stabilite de prezentul Regulament.

7. Asigurătorul este obligat să calculeze la orice dată împreună cu rezervele tehnice brute și cota din rezervele tehnice brute aferente contractelor cedate în reasigurare.

8. Rezervele tehnice vor fi evidențiate în contabilitate distinct, potrivit tipurilor de rezerve prevăzute la pct.11.

9. În cazurile în care contractul de asigurare prevede încasarea primelor și plata despăgubirilor în valută străină, rezervele tehnice aferente sunt constituite și menținute în valută străină, calculul rezervei de prime se efectuează în valuta în care s-a încheiat contractul de asigurare, iar calculul rezervei de daună se efectuează în valuta în care urmează să se plătească despăgubirea. Rezervele tehnice în valută străină sunt recunoscute și înregistrate în contabilitate în lei moldovenești, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data calculării rezervelor.

[Pct.9 în redacția Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

10. Rezervele tehnice se inventariază și evaluează cel puțin anual, precum și la sfîrșitul fiecărei perioade gestionare conform legislației în vigoare.

10¹. Actuarul asigurătorului (reasigurătorului) este obligat să determine valoarea rezervelor tehnice prevăzute la pct.11 și pct.12 din prezentul Regulament care implică calcule actuariale. În scopul efectuării calculelor actuariale, asigurătorul (reasigurătorul) este obligat să prezinte orice documente și informații solicitate de actuar, necesare pentru efectuarea calculelor actuariale obligatorii, a concluziilor, și poartă răspundere pentru veridicitatea informației prezentate. Actuarul este responsabil de corectitudinea și exactitatea calculelor actuariale, estimărilor și concluziilor efectuate.

[Pct.10¹ introdus prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

10². Actuarul realizează trimestrial și prezintă Autorității de supraveghere, concomitent cu rapoartele specializate, rezultatele testelor de adecvare a rezervelor tehnice prevăzute la pct.11 sbp.1) și 2) din prezentul Regulament.

Testele de adecvare se realizează în baza:

1) experiențelor anterioare (testul run-off) – pentru rezervele de daune nesoluționate, separat pentru fiecare clasă de asigurare; și

2) estimărilor actualizate ale fluxurilor de trezorerie viitoare (LAT – liability adequacy test) – pentru rezerva de prime necâștigate, pe total clase de asigurări, sau, în dependență de specificul riscurilor și estimărilor viitoare observate, pe clase de asigurări relevate.

[Pct.10² introdus prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

10³. Actuarul realizează anual și prezintă Autorității de supraveghere, concomitent cu rapoartele specializate, rezultatele testelor de adecvare a rezervelor tehnice prevăzute la pct.12 din prezentul Regulament.

[Pct.10³ introdus prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

10⁴. În cazul în care, ca rezultat al testelor de adecvare realizate conform pct.10² sbp.1), se identifică o diferență negativă sistematică a experiențelor anterioare, asigurătorul procedează la ajustările necesare ale metodelor de calculare a rezervelor utilizate, cu informarea Autorității de supraveghere și suplinirea deficitului de rezerve înregistrat. În cazul în care, ca rezultat al testelor de adecvare realizate conform pct.10² sbp.2) și pct.10³, se identifică o insuficiență de rezerve tehnice, actuarul calculează o rezervă suplimentară de riscuri neexpirate, respectiv, o rezervă matematică adițională.

[Pct.10⁴ introdus prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

Capitolul II METODE DE CALCULARE A REZERVELOR TEHNICE

Secțiunea 1

Rezervele tehnice specifice contractelor de asigurare

11. Asigurătorul care desfășoară activitate în categoria "asigurare generală" are obligația să constituie și să mențină următoarele rezerve tehnice:

- 1) Rezerva de prime necâștigate;
- 2) Rezerva de daune nesoluționate, care include:
  - a) Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate;
  - b) Rezerva de daune neavizate;
- 3) Rezerva riscurilor neexpirate.

12. Asigurătorul care desfășoară activitate în categoria "asigurare de viață" are obligația să constituie și se mențină următoarele rezerve tehnice:

- 1) Rezerva matematică;
- 2) Rezerva matematică adițională;
- 3) Rezerva pentru beneficii suplimentare;
- 4) Rezervele specificate la pct.11, după caz.

Secțiunea 2

Calculul Rezervei de prime necâștigate

13. Rezerva de prime necâștigate se calculează separat pentru fiecare contract de asigurare, prin însumarea cotei-părți din prima brută subscrisă, aferentă perioadei neexpirate a contractului de asigurare.

14. Pentru calcularea valorii Rezervei de prime necâștigate, aferentă unui contract de asigurare, se aplică metoda "pro rata temporis", exprimată prin formula:

$$RPN_i = PBS_i \times \frac{C_i}{D_i}$$

în care:

RPN_i – rezerva de prime necâștigate;

PBS_i – prima brută subscrisă. Pentru asigurările obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, PBS_i reprezintă prima brută subscrisă aferentă acestor asigurări, care nu poate fi mai mică decât prima de referință calculată de Autoritatea de supraveghere;

C_i – numărul de zile corespunzătoare perioadei neexpire a contractului de asigurare, pentru care a fost subscrisă prima (PBS_i) de asigurare și care se determină ca diferența dintre numărul total de zile (D_i) corespunzătoare perioadei de valabilitate a contractului de asigurare și numărul de zile expirate de la data începutului valabilității acestuia;

D_i – numărul de zile corespunzătoare perioadei de valabilitate a contractului de asigurare, pentru care a fost subscrisă prima (PBS_i) de asigurare;

i – contractul de asigurare pentru care se calculează rezerva de prime necîștigate.
[Pct.14 completat prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.07.2019]

15. Rezerva de prime necîștigate totală reprezintă suma rezervelor de prime necîștigate calculate pe fiecare contract de asigurare (RPN_i) pentru care prima de asigurare a fost subscrisă la data evaluării și este exprimată prin formula:

$$RPN_t = \sum_{i=1}^n RPN_i$$

în care:

RPN_t – Rezerva de prime necîștigate totală la data t ;

n – numărul de contracte pentru care se calculează Rezerva primei necîștigate.

16. Prima brută subscrisă de asigurare include atât prima subscrisă prin asigurarea directă, cât și prima subscrisă aferentă riscurilor primite în reasigurare, în cazul în care asigurătorul dispune de dreptul contractual de a înregistra prima subscrisă, iar prima a fost încasată efectiv sau recunoscută și înregistrată ca primă de încasat la data evaluării Rezervei primei necîștigate.

17. Pentru contractele de asigurare, la care data intrării în vigoare a contractului de asigurare începe după data încasării primei brute subscrise și/sau data înregistrării la venituri, iar calculul Rezervei primei necîștigate se efectuează la o dată intermediară între data încheierii contractului și data intrării în vigoare a contractului, Rezerva primei necîștigate este egală cu prima subscrisă.

[Pct.17 modificat prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

Secțiunea 3

Calculul Rezervei de daune nesoluționate

18. Rezerva de daune nesoluționate se referă la daunele declarate sau nu pînă la data evaluării și reprezintă suma rezervelor tehnice descrise la pct.11 subpct.2).

19. Asigurătorul este obligat să calculeze cu prudență costurile finale aferente daunelor nesoluționate, estimate astfel încît să soluționeze toate daunele și/sau beneficiile apărute în perioada de pînă la data calculării Rezervei de daune nesoluționate și care erau nesoluționate la acea dată.

20. Costurile finale stabilite pentru soluționarea daunelor și/sau beneficiilor includ valoarea calculată sau estimată a despăgubirii convenite pentru compensarea daunelor, îndemnizațiilor sau beneficiilor persoanei asigurate/păgubite sau beneficiarului, plus valoarea efectivă și/sau estimată a cheltuielilor de administrare legate cu constatarea, evaluarea și soluționarea daunelor și beneficiilor aferente contractelor de asigurare pentru care se calculează Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate și Rezerva de daune neavizate.

21. Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate se creează și se actualizează separat pentru fiecare contract de asigurare la care s-a notificat producerea cazului asigurat, pornindu-se de la cheltuielile previzibile care vor fi efectuate în viitor cu soluționarea daunelor și/sau beneficiilor, determinate în baza rapoartelor de daune și/sau avizelor recepționate de către asigurător pe parcursul perioadei de gestiune, în orice formă (scrisă, telefonică, fax, poștă electronică/e-mail etc.), indiferent dacă este sau nu determinată valoarea finală a daunelor și/sau beneficiilor, dar care nu au fost plătite sau au fost plătite parțial la data calculării Rezervei de daune declarate dar nesoluționate, astfel încât fondul creat aferent Rezervei de daune declarate dar nesoluționate să fie suficient pentru acoperirea acestor daune și/sau beneficii.

22. Mărimea totală a Rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, reprezintă valoarea estimată a costurilor finale pentru soluționarea tuturor daunelor și/sau beneficiilor apărute și declarate pe parcursul perioadei de gestiune, pînă la data calculării. Valoarea estimată a costurilor finale se calculează prin următoarea relație:

$$CR = (A + B - C + D),$$

în care:

CR – rezerva de daune declarate, dar nesoluționate, calculată pentru fiecare contract de asigurare;

A – valoarea daunelor și/sau beneficiilor nesoluționate din perioadele anterioare celei de gestiune;

B – valoarea daunelor apărute și declarate și/sau a beneficiilor care decurg din evenimentele care au avut loc în perioada de gestiune și care trebuie să fie înregistrate, pentru "asigurările generale", în Registrul daunelor și pentru "asigurările de viață", în Registrul daunelor și beneficiilor, inclusiv anuitățile aferente indemnizațiilor de asigurare;

C – valoarea daunelor și/sau beneficiilor achitate din perioada de gestiune;

D – cheltuielile de administrare și estimare a daunelor, care includ, după caz, următoarele:

a) valoarea de 3% din suma daunelor nesoluționate constatate la sfîrșitul perioadei de gestiune;

b) valoarea efectivă și estimată a cheltuielilor de constatare, evaluare și soluționare a daunei, aferente serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți), constatate la sfîrșitul perioadei de gestiune, după caz.

[Pct.22 modificat prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

23. În cazul în care valoarea nesoluționată a daunei declarate sau beneficiului este cunoscută la data calculării, această valoare trebuie să fie recunoscută și înregistrată ca Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate. În cazurile în care dauna a apărut și a fost declarată, dar nesoluționată și beneficiul a fost recunoscut ca obligație, dar nesoluționat la data calculării Rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, iar suma despăgubirii sau beneficiului încă nu a fost estimată sau calculată, valoarea care va fi înregistrată ca Rezervă de daune declarate dar nesoluționate este suma maximă a despăgubirii sau beneficiului de asigurare pe riscuri similare, care însă nu poate depăși suma asigurată pentru acest contract, plus 3% (trei procente) din această valoare sau plus valoarea cea mai bună estimată a cheltuielilor de administrare și ajustare a daunelor, dacă înregistrarea și investigarea daunelor sînt executate prin intermediul serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți).

24. În cazul daunelor care sunt obiectele unor acțiuni în instanța de judecată, Rezerva de daune declarate, dar nesoluționate reprezintă valoarea daunelor nesoluționate conform pretențiilor reclamantului, înaintate în baza actelor de evaluare a prejudiciilor întocmite sub răspunderea persoanelor îndreptățite să emită astfel de acte, la care se adaugă valoarea estimată a cheltuielilor de judecată, penalităților și dobânzilor de întârziere și care nu pot fi mai mare decît suma asigurată. În cazul în care reclamantul nu prezintă un act de evaluare, asigurătorul calculează Rezerva de daună

declarată, dar nesoluționată în baza estimărilor dispuse de el, întemeiate prin acte de evaluare întocmite de experți judiciari. Valoarea Rezervei de daune declarate, dar nesoluționate astfel constituită se menține până la pronunțarea hotărârii definitive și irevocabile a instanței. O valoare adițională rezervei se creează imediat și atunci când asiguratorul posedă informații precum că sunt necesare cheltuieli suplimentare pentru soluționarea daunelor finale.

[Pct.24 în redacția Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

[Pct.24 în redacția Hot. CNPF nr.17/7 din 05.04.2012, în vigoare 20.04.2012]

24¹. În cazul în care asiguratorul emite decizie de refuz în achitarea despăgubirii de asigurare și aceasta face sau devine obiectul unei acțiuni în instanța de judecată, Rezerva de daune declarate dar nesoluționate se va constitui și se va menține, până la pronunțarea hotărârii definitive și irevocabile, la nivelul pretențiilor înaintate în instanță conform evaluării pagubelor prevăzute la pct.24.

[Pct.24¹ introdus prin Hot. CNPF nr.17/7 din 05.04.2012, în vigoare 20.04.2012]

25. La determinarea mărimii Rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, aferente daunelor survenite la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă Carte Verde, se ia în considerație valoarea daunelor apărute și declarate, precum și cheltuielile de soluționare a daunelor, indicate în cererile, notificările, debit-notele sau alte documente similare prezentate de persoane îndreptățite precum și de Birourile Naționale din țările-membre ale Sistemului Carte Verde.

25¹. În lipsa informației în notificări sau alte documente din partea regularizatorului din străinătate cu privire la mărimea preliminară a valorii daunei solicitate sau a rezervei de daune declarate, dar nesoluționate, asiguratorul (reasiguratorul) utilizează dauna medie calculată în baza datelor statistice pentru despăgubirile achitate de către asiguratorii care dețin licență pentru asigurările de răspundere civilă auto externă (Carte Verde) în Sistemul Carte Verde diferențiate în funcție de zona de asigurare, pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul asigurat, înregistrate pentru ultimele 12 luni.

Dauna medie pentru tipul de asigurare Carte Verde se determină aplicând formula:

$$\bar{D}_i = \frac{D_i}{n_i}$$

în care:

$\bar{D}_i$ – dauna medie aferentă zonei de asigurare i;

D_i – valoarea totală a despăgubirilor și indemnizațiilor achitate de către asiguratorii care dețin licență pentru asigurările Carte Verde, pentru zona de asigurare i, exceptând daunele mari, care reprezintă daune cu valori de peste 250,0 mii Euro;

n_i – numărul total al daunelor și indemnizațiilor achitate de către asiguratorii care dețin licență pentru asigurările Carte Verde, pentru zona de asigurare i;

BNAA calculează anual dauna medie pentru asigurarea Carte Verde, pentru fiecare zonă de asigurare, până la data de 25 februarie a anului următor celui de gestiune și remite pentru informare Autorității de supraveghere. Dauna medie calculată conform formulei specificate se aduce la cunoștința asiguratorilor emitenți de Carte Verde, se publică pe pagina web oficială a BNAA și se aplică începând cu această dată.

[Pct.25¹ introdus prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

26. Asiguratorul are obligația de a menține registrele de daune prevăzute la pct.67, astfel încât toate înregistrările aferente daunelor apărute și declarate, inclusiv datele calendaristice de soluționare a daunelor, să se efectueze zilnic.

27. Rezerva de daune neavizate se calculează pe fiecare clasă de asigurări, în

baza celor mai bune estimări ale asigurătorului, prin metode actuariale, folosind date statistice rezonabile. Această rezervă se creează și se menține pentru daunele întâmplate, dar neavizate pînă la sfîrșitul perioadei de gestiune (data calculării rezervei).

28. La determinarea Rezervei de daune neavizate, în dependență de disponibilitatea istoricului de daune al asigurătorului, pot fi aplicate următoarele metode statistice:

- metoda dezvoltării daunelor (metoda Chain Ladder);
- metoda Bornhuetter-Ferguson;
- metoda costului mediu per daună;
- metoda ratei daunei;
- combinații sau variații ale acestor metode.

În procesul de calcul al Rezervei de daune neavizate se vor respecta următoarele cerințe:

a) să utilizeze informație statistică trimestrială, pentru cel puțin ultimele douăzeci trimestre anterioare perioadei de gestiune, aferentă daunelor plătite și rezervelor de daune declarate, dar nesoluționate (daune apărute), înregistrate în cel puțin ultimele douăzeci trimestre anterioare datei de calculare a acestei rezerve;

b) din informația statistică utilizată la calculul rezervei de daune neavizate se exclude, dacă există, valoarea regreselor și recuperărilor, precum și a daunelor pentru care asigurătorul a prezentat dovada legală de respingere a acestora la plată;

c) cheltuielile de administrare și alte cheltuieli de soluționare a daunelor trebuie să fie incluse în valoarea finală a Rezervei de daune neavizate. Aceste cheltuieli vor include valoarea calculată de 3% (trei procente) din valoarea Rezervei de daune neavizate care rezultă din calculele actuariale sau, după caz, valoarea estimată preventiv a cheltuielilor de constatare, evaluare și soluționare a daunei, aferente serviciilor prestate de terțe persoane (experți independenți);

d) daunele cu valori foarte mari pot fi excluse în condițiile în care actuarul consideră că o abordare prudentială a estimărilor ar impune neinclusiunea acestora în informația statistică folosită la calculul Rezervelor de daune neavizate sau ajustarea lor prin prisma coeficienților de dezvoltare a daunelor. În acest caz, actuarul este obligat să păstreze separat registrul daunelor mari excluse și să prezinte o notă separată care să conțină motivele excluderii sau corectării acestor date;

e) coeficienții de dezvoltare a daunelor se vor calcula prin cel puțin 5 metode: metoda mediei ponderate, metoda mediei simple, metoda medianei, metoda mediei geometrice și metoda mediei simple prin excluderea valorilor maxime a coeficienților individuali determinați pentru fiecare perioadă de apariție a cazului asigurat;

f) pentru a obține rezultate mai exacte de dezvoltare a daunelor se va efectua o analiză bazată pe metode de regresie și aplicarea așa-numitului factor de "coadă" pentru a ține cont de evoluția daunelor achitate din afara triumfiurilor.

În cazul asigurătorilor care nu dispun de informații statistice suficiente, actuarul va decide care metodă de calcul a rezervei de daune va utiliza, argumentând metoda respectivă.

[Pct.28 în redacția Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

28¹. Mărimea Rezervei de daune neavizate aferentă daunelor survenite la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă va constitui valoarea maximă obținută în rezultatul aplicării obligatorii a metodelor Chain Ladder, Bornhuetter-Ferguson și ratei daunei (cu rata daunelor finale – 60%).

[Pct.28¹ introdus prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

Secțiunea 4

Calculul Rezervei riscurilor neexpire

29. Rezerva riscurilor neexpire se calculează în baza estimării daunelor ce vor apărea după încheierea perioadei de gestiune aferente contractelor de asigurare în vigoare la data calculării, în mărimea în care valoarea estimată a acestor daune viitoare

depășește rezerva de prime necâștigate.

30. Rezerva riscurilor neexpire se calculează și se menține separat pentru fiecare clasă de asigurări.

31. Rezerva riscurilor neexpire pentru fiecare clasă de asigurare se calculează, utilizând rata operațională combinată, prin următoarea relație:

$$RRN_i = RPN_i * \max (RC_{PROGN_i} - 1; 0),$$

în care:

RRN_i – rezerva riscurilor neexpire calculată pentru fiecare clasă de asigurare;

RPN_i – rezerva de prime necâștigate la data calculării RRN_i ;

RC – rata operațională combinată, care reprezintă profitabilitatea produselor de asigurare și se determină prin următoarea formulă:

$$RC = RD + Rcom + Rch,$$

în care:

RD = Daune apărute / Prime câștigate;

$Rcom$ = Comisioane câștigate / Prime câștigate;

Rch = Cheltuieli administrative / Prime câștigate;

$$\text{Daune apărute} = DP + [(RDDN_1 - RDDN_0) + (RDN_1 - RDN_0)],$$

în care:

DP – daunele plătite în perioada de gestiune (exceptând regresele și recuperările);

$RDDN_1$ – rezerva de daune declarată, dar nesoluționată la sfârșitul perioadei de gestiune;

$RDDN_0$ – rezerva de daune declarată, dar nesoluționată la începutul perioadei de gestiune;

RDN_1 – rezerva de daune neavizată la sfârșitul perioadei de gestiune;

RDN_0 – rezerva de daune neavizată la începutul perioadei de gestiune;

$$\text{Prime câștigate} = PBS - (RPN_1 - RPN_0),$$

în care:

PBS – prima brută subscrisă în perioada de gestiune (exceptând rezilierile);

RPN_1 – rezerva de primă necâștigată la sfârșitul perioadei de gestiune;

RPN_0 – rezerva de primă necâștigată la începutul perioadei de gestiune;

$$\text{Comisioane câștigate} = C_{\text{calc.}} - (DAC_1 - DAC_0),$$

în care:

$C_{\text{calc.}}$ – comisioanele calculate în perioada de gestiune;

DAC_1 – cheltuielile de achiziție amânate la sfârșitul perioadei de gestiune;

DAC_0 – cheltuielile de achiziție amânate la începutul perioadei de gestiune;

Cheltuieli administrative – totalitatea cheltuielilor asigurătorului (reasigurătorului) legate de activitatea operațională, cu excepția cheltuielilor de achiziție, care vor fi repartizate în baza primelor brute subscrise combinate cu numărul de polițe emise (exceptând riscurile cuprinse în clasele 5 și 11 din Anexa nr.1 la **Legea nr.407/2006** cu privire la asigurări), utilizând sistemul de ponderare în funcție de portofoliul asigurătorului.

[Pct.31 în redacția Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

32. Valoarea totală a Rezervei riscurilor neexpire reprezintă suma rezervei riscurilor neexpire (RRN_i) calculate pentru fiecare clasă de asigurări.

Secțiunea 5

Metode de calcul a Rezervei matematice, Rezervei matematice adiționale și Rezervei pentru beneficii suplimentare

33. Rezerva matematică se calculează separat pentru fiecare contract de asigurare de viață, folosind metoda primei brute bazată pe o evaluare actuarială prospectivă – rezerva Zillmer (în continuare – Metoda prospectivă brută).

34. Asigurătorul poate aplica alte metode decât Metoda prospectivă brută dacă actuarul confirmă și certifică că rezervele matematice calculate conform metodelor alternative (metoda primei brute bazată pe o evaluare actuarială retrospectivă, metoda primei nete bazată pe o evaluare actuarială retrospectivă sau prospectivă etc.) nu sînt mai mici decât mărimea rezervelor calculate folosind Metoda prospectivă brută.

35. Metoda prospectivă brută va fi aplicată ținînd cont de:

a) toate evenimentele viitoare pentru care sînt plătibile prime sau beneficii conform termenelor și condițiilor care stau la baza contractelor sau polițelor de asigurare;

b) așteptările rezonabile ale deținătorilor de polițe privind valorile de răscumpărare sau rezerva acumulată, bonusurile, participația la profit sau altele asemenea stabilite conform practicilor asigurătorului și aferente indemnizațiilor;

c) costul opțiunilor, inclusiv comisioanele, după caz, oferite deținătorilor de polițe în conformitate cu termenele și condițiile contractelor de asigurare de viață.

36. Determinarea valorii obligațiilor pentru fiecare contract de asigurare de viață se va efectua în baza unor premise corecte și prudente, bazate pe datele ce rezultă din experiența asigurătorului sau alte statistici privind parametrii relevanți și va include o valoare adecvată a marjei pentru variații adverse ale parametrilor cu influență relevantă, care poate necesita majorarea valorii rezervelor matematice.

37. Metoda de calcul a rezervelor matematice și parametrilor de evaluare a lor nu se vor modifica de la un an la altul pe durata contractului de asigurare, din cauza modificărilor arbitrare aduse metodei de calcul sau parametrilor de evaluare și trebuie să fie de așa natură, încît să permită recunoașterea distribuției beneficiilor în mod adecvat.

38. Rezervele matematice calculate la o dată intermediară, care nu corespunde cu data de aniversare a contractului, se calculează printr-o metodă de interpolare a rezervei.

39. Orice rezervă matematică negativă va fi raportată și evidențiată ca fiind egală cu zero.

40. În cazul în care valoarea de răscumpărare a unui contract de asigurare este garantată, valoarea rezervelor matematice pentru acel contract de asigurare în orice moment trebuie să fie cel puțin egală cu valoarea de răscumpărare garantată.

41. La determinarea rezervelor matematice se va ține cont de natura, tipul și starea activelor care reprezintă răspunderea aferentă rezervelor, în scopul creării unor rezerve prudente care să prevină eventualele modificări ale valorii acelor active ce ar influența capacitatea asigurătorului de a-și onora obligațiile contractuale.

42. Rezervele matematice adiționale se calculează în cazul în care randamentul prezent sau previzibil al activelor asigurătorului care practică asigurări de viață devine insuficient pentru a-și îndeplini angajamentele față de asigurați în ceea ce privește rata dobînzii utilizată în calcule.

43. Rezerva pentru beneficii suplimentare (bonusuri de asigurare) se formează și se menține în scopul evaluării obligațiilor asigurătorului datorate pentru plata bonusurilor aferente contractelor de asigurări de viață la care se prevede dreptul asiguratului de a participa la beneficiile suplimentare (venitul investițional) obținute din fructificarea rezervei matematice. Rezerva pentru beneficii suplimentare (bonusuri de asigurare) se calculează prin metoda retrospectivă, separat pe fiecare contract de asigurare.

Secțiunea 6

Fluxul de mijloace bănești (Cash flow) aferent

contractelor de asigurare de viață

44. Metoda de evaluare a primei de asigurare brute va actualiza (disconta), la o anumită rată a dobânzii, următoarele:

- 1) primele plătibile, după caz;
- 2) beneficiile plătibile, după caz, inclusiv:
  - a) indemnizațiile de deces;
  - b) beneficiile pentru supraviețuire;
  - c) beneficiile plătibile deținătorului de poliță în cazul rezilierii benevole a contractului;
  - d) indemnizațiile suplimentare;
  - e) bonusurile sau participațiile la profit la care asigurații sau deținătorii de polițe sînt deja îndreptățiți, indiferent dacă sînt dobîndite, declarate sau alocate;
- 3) comisioanele și remunerările plătibile, dacă este cazul, în ce privește contractele de asigurare de viață;
- 4) cheltuielile de administrare/menținere a contractului sau poliței, dacă este cazul, în conformitate cu parametrii stabiliți la pct.48;
- 5) alocarea profiturilor acționarilor, după caz, doar în cazurile în care există o prevedere contractuală și o relație specifică între profiturile atribuibile acționarilor și rata de participare la profit declarată pentru deținătorul de poliță;
- 6) rata dobânzii folosită la calcularea rezervelor matematice ale asiguratorului nu poate fi mai mare de 5%, cu excepția companiilor de asigurări care au depus licența benevol și/sau cărora le-a fost retrasă licența pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor de viață, și se determină în funcție de condițiile contractului de asigurare, tipurile investițiilor aferente rezervelor tehnice sau utilizînd rata medie a dobînzilor la valori mobiliare de stat pe un termen mai mare de 1 an.

[Pct.44 modificat prin Hot.CNPF nr.477 din 22.10.2018, în vigoare 26.10.2018]

45. În cazurile în care contractul de asigurare de viață oferă opțiuni care pot fi exercitate de deținătorul de poliță (de exemplu, ca supliment la suma asigurată sau suma redusă, fără a ține cont de caracterul asigurabil al contractului de asigurare, precum și achitarea anuităților garantate la maturitate etc.), costul unor astfel de opțiuni se va estima și trata ca flux de mijloace bănești la calcularea rezervelor matematice pentru contractele aferente.

46. Fluxul viitor de mijloace bănești aferent contractelor de asigurare de viață se va calcula și actualiza (disconta) în baza următorilor parametri:

- a) tabelele de mortalitate, invaliditate și morbiditate utilizate la calculul rezervelor de asigurare trebuie să fie preluate din publicațiile oficiale, de la instituțiile competente în elaborarea lor sau elaborate de actuari, cu utilizarea lor, în cel din urmă caz, prin înștiințarea autorității de supraveghere;
- b) indicatorii incluși în tabelele indicate la lit.a) și utilizați la calculul rezervelor matematice (ratele specifice) nu vor fi modificați sau valorile lor nu vor fi mai mici de 100% față de indicatorii componenți ai acestor tabele, cu excepția cazurilor cînd actuarul asiguratorului poate justifica și asuma responsabilitatea pentru modificare sau o valoare procentuală mai mică.

47. Prin derogare de la prevederile pct.46 asiguratorul poate folosi propriile tabele de mortalitate, invaliditate și morbiditate, întocmite în baza propriei experiențe și constituite prin utilizarea unor date exacte, complete și credibile, certificate de actuar.

48. Cheltuielile de administrare/menținere a contractului sau poliței vor fi majorate în corespundere cu inflația anuală aferentă perioadelor viitoare, în condițiile în care rata inflației este estimată în conformitate cu rata dobânzii descrisă la pct.49.

49. Determinarea ratei dobânzii utilizate la evaluare trebuie:

- a) să fie aceeași, dar nu mai mare decît rata dobânzii utilizată pentru calcularea fluxului de mijloace bănești viitor, descris la pct.44, determinată printr-o evaluare prudentă a rentabilității curente și viitoare a activelor investite atribuite unor portofolii de contracte de asigurări, evaluare care va ține cont de riscurile investiționale care pot

interveni în scopul obținerii de venituri din investiții, cât și rambursării sumei principale (de bază);

b) să se bazeze pe presupunerea că mărimea bonusurilor viitoare sau participației la profit concordă cu rata dobânzii evaluată ținând cont de condițiile viitoare de investire a activelor aferente contractelor cu participație la profit;

c) să se bazeze pe modificarea ratei dobânzii a instrumentelor financiare fără risc, în cazul contractelor de asigurare de viață cu primă unică;

d) ratele de evaluare trebuie să fie aprobate de către autoritatea de supraveghere.

Secțiunea 7

Cerințe pentru produsele de asigurare Unit-Linked (ULIP)

50. În contextul prezentei secțiuni, termenii:

a) "Produsele de asigurare Unit-Linked" sau "ULIP" se referă la un contract sau poliță de asigurare de viață, unde deținătorul contractului sau poliței are posibilitatea de a alege individual opțiunea de investire a mijloacelor financiare proprii, în funcție de numărul de unit-uri sau unități de fond deținute în fonduri separate de investiții, create de asigurător special pentru activitatea de asigurare unit-linked. Deținătorul contractului sau poliței va suporta riscul investițional. Acest produs include asigurările de viață și anuități legate de fondurile de investiții, conform descrierilor din Anexa nr.1, Clasele de asigurări de viață, alineatul 3, din [Legea nr.407-XVI din 21.12.2006](#) "Cu privire la asigurări";

b) "Fonduri separate" se referă la un fond sau mai multe fonduri speciale create de asigurătorul care practică asigurări de viață, activele și veniturile cărora sînt în mod special alocate în beneficiul contractelor și polițelor de asigurare de viață unit-linked. Asigurătorul, care oferă produse de asigurare de viață unit-linked, va crea și menține un "fond separat" pentru fiecare grup de produse de asigurare unit-linked.

51. Rezervele matematice specifice contractelor sau polițelor de asigurare unit-linked se calculează după cum urmează:

a) Rezervele matematice aferente produselor de asigurare de viață unit-linked constau din două componente: (I) Rezervele aferente unităților de fond (în continuare Rezervele unitare) și (II) Rezervele generale. Rezerva matematică pentru fiecare poliță sau contract de asigurare reprezintă valoarea obținută din însumarea celor două componente;

b) Rezervele unitare, la o anumită dată, se calculează prin înmulțirea numărului de unități de fond alocate contractului sau poliței de asigurare la valoarea unei unități de fond specifică fondului separat, la aceeași dată;

c) Rezervele generale (componenta non-unitară) se determină prin Metoda prospectivă brută, specificată la pct.33.

Secțiunea 8

Cerințe speciale de calculare a rezervelor tehnice

52. În cazul în care nu este posibilă calcularea rezervei matematice pentru fiecare contract sau poliță (individuală) de asigurare, se vor forma rezerve matematice comune pentru:

a) polițe sau contracte în cadrul cărora se plătesc prime suplimentare pentru condiții non-standard care prezintă riscuri adiționale, cum ar fi riscul ocupațional, excesul de greutate, greutatea redusă, agravarea sănătății, condițiile geografice sau alte condiții clasificate de asigurător ca trai cu un nivel mai jos de nivelul mediu;

b) polițe expirate pentru care nu se calculează rezerva matematică, însă pentru care există sau pot interveni obligații de asigurare;

c) garanțiile și/sau opțiunile disponibile pentru contracte sau polițe individuale sau colective;

d) creșterea sau scăderea Rezervelor matematice ca rezultat al variațiilor cursului oficial al leului moldovenesc, situație specifică pentru polițele sau contractele de asigurare denominate în valută străină;

e) alte condiții, după caz.

Secțiunea 9

Cota reasiguratorului în rezervele tehnice brute (contul reasiguratorului)

53. Cota reasiguratorului în rezervele tehnice brute se determină conform modului stabilit la pct.57-61, în dependență de tipul reasigurării (proporțională sau neproporțională, facultativă sau obligatorie etc.), de condițiile și termenele contractului de reasigurare.

54. Asiguratorul calculează cota reasiguratorului în rezervele tehnice concomitent cu determinarea valorii brute a rezervelor tehnice. Cota reasiguratorului trebuie calculată și raportată separat pentru fiecare tip de rezervă tehnică.

55. La determinarea cotei reasiguratorului în rezervele tehnice aferente contractelor sau polițelor transmise în reasigurare, se va ține cont de capacitatea asiguratorului de a plăti indemnizațiile de asigurare pentru daunele reasigurate și oportunitatea primirii plăților respective de la reasigurator. Această formă de risc de piață se ia în considerație la evaluarea rezervelor tehnice. În acest caz, actuarul trebuie să dezvăluie și să informeze despre existența unui astfel de risc, potențialul impact al acestuia asupra rezervelor tehnice ale asiguratorului și modul în care actuarul a gestionat riscul respectiv la determinarea acestor rezerve.

56. Între asiguratorul care cedează și reasigurator sau între reasiguratorul care retrocedează și reasigurator sau retrocesionar transferul de valori trebuie să fie real și complet.

57. Cota reasiguratorului în rezerva de prime necîștigate brută aferentă contractelor cedate în reasigurare se calculează conform metodelor pentru calculul rezervelor de prime necîștigate, prevăzute în prezentul Regulament, iar în cazul în care aceste metode nu pot fi aplicate – în conformitate cu clauzele contractului de reasigurare, la data intrării în vigoare a contractului de reasigurare.

58. Cota reasiguratorului în rezerva de daune declarate, dar nesoluționate brută, aferentă contractelor cedate în reasigurare, se calculează separat pe fiecare contract de asigurare la care s-a notificat producerea evenimentului asigurat și care a fost transmis în reasigurare, și este egală cu valoarea recuperabilă de la reasigurator, în conformitate cu condițiile contractelor de reasigurare.

59. Cota reasiguratorului în rezerva de daune neavizate brută aferentă contractelor cedate în reasigurare se calculează pe fiecare clasă de asigurare în baza datelor statistice acumulate privind despăgubirile plătite pe contracte de asigurare, transmise în reasigurare, pe clasa de asigurare dată, aplicînd următoarea formulă:

$$RDNA_{RE} = RDNA_{BRUT} \times \frac{D_{RE}}{D}$$

în care:

$RDNA_{RE}$ – cota reasiguratorului în Rezerva de daune neavizate brută pentru o anumită clasă de asigurări;

$RDNA_{BRUT}$ – Rezerva de daune neavizate brută pentru o anumită clasă de asigurări, care dispune de contracte cedate în reasigurare;

D_{RE} – valoarea daunelor și/sau indemnizațiilor și beneficiilor recuperate efectiv din reasigurare în perioada de gestiune, aferente aceleiași clase de asigurări;

D – valoarea totală a daunelor și/sau indemnizațiilor și beneficiilor plătite pe parcursul perioadei de gestiune aferente aceleiași clase de asigurări.

În calitate de valori D_{RE} și D pot fi folosite, prin argumentarea actuarului, și valorile corespunzătoare aferente Rezervelor de daune declarate, dar nesoluționate stabilite la data calculării. Suma totală a Rezervei de daune neavizate ($RDNA_{RE}$) corespunzătoare

fiecărei clase de asigurări reprezintă cota totală a reasigurătorului în Rezerva de daune neavizate.

60. Cota reasigurătorului în rezerva riscurilor neexpirate brută aferentă contractelor cedate în reasigurare se calculează conform metodei prevăzute pentru calculul rezervelor riscurilor neexpirate sau conform clauzelor contractului de reasigurare, la data intrării în vigoare a contractului de reasigurare.

61. Cota reasigurătorului în rezerva matematică se calculează separat pentru fiecare contract sau poliță de asigurare (grupe de contracte sau polițe) în conformitate cu prevederile contractului de reasigurare și/sau programului de reasigurare.

Capitolul III

CERINȚE FAȚĂ DE REGLEMENTĂRILE INTERNE PRIVIND CONSTITUIREA ȘI MENȚINEREA REZERVELOR TEHNICE

62. Fiecare asigurător este obligat să elaboreze, propriile reglementări interne privind constituirea și menținerea rezervelor tehnice.

63. Reglementările interne se aprobă de către organul executiv al asigurătorului sub forma unui Regulament intern validat prin semnătură de actuarul asigurătorului și se prezintă Autorității de supraveghere în termen de 10 (zece) zile lucrătoare de la data aprobării și cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de data intrării în vigoare.

64. Autoritatea de supraveghere poate solicita modificarea sau completarea Regulamentului intern atunci când constată că conținutul acestuia contravine prevederilor [Legii nr.407-XVI din 21.12.2007](#) "Cu privire la asigurări" și/sau actelor normative în vigoare.

65. Regulamentul intern trebuie să conțină cel puțin următoarele:

- 1) principiile și conceptele de bază (termeni și noțiuni);
- 2) descrierea produselor de asigurare de viață care trebuie să includă:
  - a) riscurile asigurate aferente contractelor de asigurare;
  - b) perioada de asigurare, periodicitatea de plată a primelor de asigurare și a indemnizațiilor și altor beneficii de asigurare, după caz;
  - c) modalitatea de plată a primelor de asigurare (unică, anuală, semestrială, trimestrială, lunară, eșalonată);
  - d) modalitatea de plată a sumei asigurate (forfetară, anuități);
  - e) tipul sumei asigurate (constantă, crescătoare, descrescătoare);
  - f) formele de participare a asiguratului la investiții specifice contractelor cu participare la investiții, modalitatea de calculare a beneficiilor suplimentare din investiții (bonus);
  - g) modalitatea de calcul și plată a sumei de răscumpărare;
  - h) parametrii de calculare a rezervelor (rata dobânzii, tabelele de mortalitate, morbiditate și de invaliditate, coeficientul Zillmer);
  - i) valoarea absolută și/sau ratele cheltuielilor asigurătorului;
  - j) metodele de calcul și formare a rezervei pentru beneficii suplimentare (bonus) aferente contractelor de asigurare cu participare la investiție;
  - k) metodele și formulele de calcul a sumelor de răscumpărare și a sumelor reduse;
- 3) tipurile de rezerve tehnice specifice claselor de asigurare, pentru asigurări generale și programelor de asigurare, pentru asigurările de viață;
- 4) descrierea metodelor și formulelor de calcul a rezervelor tehnice pentru clasele de asigurări generale și pentru fiecare program de asigurare de viață;
- 5) descrierea metodelor și formulelor de interpolare a rezervelor la data calculării pentru asigurările de viață și, dacă sînt aplicate, pentru asigurările generale;
- 6) metodele și formulele de calcul a rezervelor cedate în reasigurare, descrierea specificului programelor de reasigurare.

66. În scopul asigurării unei activități continuă în cazul transferului sau cesionării portofoliului de asigurare, încetării activității asigurătorului sau la solicitarea Autorității de supraveghere, asigurătorul trebuie să dispună de capacitatea de a calcula și prezenta

rezervele tehnice la orice dată calendaristică.

67. Asigurătorul formează rezervele tehnice în baza informației din următoarele registre:

- 1) pentru asigurările generale:
  - a) Registrul contractelor pentru asigurările generale (asigurarea directă);
  - b) Registrul daunelor pentru asigurările generale (asigurarea directă);
  - c) Registrul contractelor pentru asigurările generale (riscuri acceptate și transmise în reasigurare);
  - d) Registrul daunelor pentru asigurările generale (riscuri acceptate și transmise în reasigurare);
- 2) pentru asigurările de viață:
  - a) Registrul contractelor pentru asigurările de viață (asigurarea directă);
  - b) Registrul daunelor și beneficiilor pentru asigurările de viață (asigurarea directă);
  - c) Registrul contractelor pentru asigurările de viață (riscuri acceptate și transmise în reasigurare);
  - d) Registrul daunelor și beneficiilor pentru asigurările de viață (riscuri acceptate și transmise în reasigurare).

[Pct.67 completat prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

68. Registrele menționate la pct.67 vor conține în mod obligatoriu, cel puțin, date privind:

- numărul contractului (poliței, certificatului de asigurare);
- numele, prenumele, IDNP sau denumirea și IDNO ale asiguratului și după caz ale contractantului și beneficiarului asigurării;
- date privind vârsta, sexul și alte caracteristici ale asiguratului, contractantului sau beneficiarului asigurării, ce influențează cuantumul primei de asigurare;
- data începutului asigurării și sfârșitului asigurării, perioada de asigurare, data modificării condițiilor contractului de asigurare sau rezilierii acestuia;
- riscurile asigurate prin contract și clasa de asigurare;
- suma asigurată;
- prima brută subscrisă, inclusiv în valută străină, conform contractului (poliței) de asigurare;
- data subscrierii primei de asigurare;
- cuantumul, data încasării efective, termenul și periodicitatea de plată a primei de asigurare conform contractului;
- cuantumul și data plății efective a primei de asigurare (sumei de răscumpărare) restituite asiguratului la modificarea (rezilierea) contractului de asigurare;
- cuantumul, termenul și periodicitatea plății indemnizației de asigurare, în asigurările de viață;
- data cererii de despăgubire și cuantumul daunei declarate;
- data survenirii evenimentului asigurat, denumirea riscului asigurat;
- data modificării și cuantumul modificat al daunei declarate;
- data plății despăgubirii (îndemnizației) de asigurare;
- cuantumul despăgubirii (îndemnizației) de asigurare plătite;
- data și cuantumul beneficiilor suplimentare (bonusurilor) calculate și plătite, în asigurările de viață;
- data refuzului în plata despăgubirii (îndemnizației) de asigurare;
- date privind zona, țara în care s-a produs accidentul.

[Pct.68 completat prin Hot.CNPF nr.57/12 din 28.12.2018, în vigoare 01.02.2019]

LISTA
actelor normative care se abrogă

1. Regulile de formare a fondurilor și rezervelor de asigurare, aprobate de Serviciul de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor la 11.03.1996 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.218-223);

2. Hotărârea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii nr.75 din 2.06.1999 "Cu privire la modificarea unor acte normative ale Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor" (Monitorul oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.73-74);

3. Hotărârea Serviciului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor nr.43 din 26.03.2001 "Cu privire la Regulile de formare a rezervelor tehnice pe tipurile de asigurare în afară de viață (în redacție nouă)" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.141-143);

4. Hotărârea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii nr.104 din 30.09.2004 "Despre aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Regulile de formare a rezervelor tehnice pe tipurile de asigurare în afară de viață, aprobate prin Hotărârea Serviciului de Stat Pentru Supravegherea Asigurărilor nr.43 din 26.03.2001" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.218-223);

5. Hotărârea Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii nr.12 din 18.01.2006 "Cu privire la modificarea Hotărârii Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Asigurărilor și Fondurilor Nestatale de Pensii nr.104 din 30.09.2004" (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.55-58).